

Використані джерела

1. Божкова В.В., Сагер Л.Ю. Соціально відповідальний бізнес як один із напрямків поліпшення іміджу вітчизняних суб'єктів господарювання. Механізм регулювання економіки. 2010. №1. С. 145-153.
2. Корпоративна соціальна відповідальність: моделі та управлінська практика: підручн. [Саприкіна М.А., Ляшенко О.М., Саєнсує М.А. та ін.]; за ред. О.С. Редькіна. – К. : ТОВ «Фарбований лист», 2011.
3. Котлер Ф., Лі Н. Корпоративна соціальна відповідальність: як зробити якомога більше добра для вашої компанії та суспільства. К.: Агенція «Стандарт», 2005.
4. Кусик Н.Л., Ковалевська А.В. Ефективність соціально відповідальної діяльності: взаємозв'язок з інвестиційним кліматом та привабливістю . Формування сучасних механізмів розвитку інноваційної сфери економіки. 2013. С.280-300.
5. Соціальна відповідальність – основа філософії бізнесу. URL: <https://www.okko.ua/sotsialna-vidpovidalnist-osnova-filosofii-biznesu>.

Петринюк Василь

(науковий керівник: к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки та економічної теорії ЗУНУ Навольська Н.В.)

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Високий рівень динамічності та невизначеності зовнішніх умов здійснення економічної діяльності зумовлює посилення впливу негативних чинників на підприємства, наслідком якого може бути не лише погіршення фінансово-економічного стану, а й виникненням ризиків.

Ризик як явище – супроводжується неочікуваними втратами, а за сутністю ризик – це економічні відносини господарюючих суб'єктів, які в умовах ринку завжди мають стохастичний, невпорядкований, імовірний характер, що дозволяє назвати їх ненадійними[3]. Це зумовлено тим, що підприємство перебуває в оточенні інших суб'єктів, вплив яких на діяльність підприємства передбачити неможливо. Можна виділити такі складові зовнішнього середовища: конкуренти, постачальники, покупці;

регіональні та місцеві органи влади, з якими економічні відносини більш або менш упорядковані та прогнозовані, і, як наслідок, їх вплив на господарські ризики мінімальний. Ці відносини більш стохастичні для підприємства і прогнозувати їх вплив складно або зовсім неможливо, що проявляється у ризикових ситуаціях у вигляді неконтрольованих втрат і доходів.

Ризики впливають на різні сторони діяльності підприємства і, в більшості випадків, це має негативний характер, оскільки, у відмінності від торговельних або фінансових підприємств, виробничі підприємства рідко заробляють на спекулятивних ризиках. Тому промислове підприємство, зацікавлене в зниженні можливих втрат, пов'язаних з негативною дією ризиків, і тому повинне прийняти рішення по низці запитань, а саме:

- оцінити можливі збитки, пов'язані з економічними ризиками;
- визначитися, які саме ризики промислове підприємство може і хоче передати іншим суб'єктам економічної діяльності;
- для тих ризиків або тієї частини ризиків, які промислове підприємство залишає на своїй відповідальності, підприємство повинне побудувати ефективну систему ухвалення рішень, основною метою якої є зниження можливих втрат від ризиків[1].

Побудова ефективної системи управління ризиками на промисловому підприємстві неможливо без системного підходу. Системний підхід до управління ризиками ґрунтується на тому, що промислове підприємство є складною системою, що складається з частин, кожна з яких може мати свої цілі. Відповідно, кожна складова такої системи може піддаватися ризикам досягши своєї мети. Завданням управління ризиками є оцінка і виявлення взаємодії усіх складових системи промислового підприємства так, щоб загальний ризик системи був мінімальним, а задоволення стратегічної мети підприємства – максимальним.

З точки зору системного підходу управління ризиками розглядається як процес або серія безперервних взаємозв'язаних дій, які називаються управлінськими функціями.

Кожна управлінська функція теж представляє процес, оскільки також складається із серії взаємозв'язаних дій. Процес управління є загальною сумою усіх функцій. Існує декілька поглядів на склад функцій управління, найбільш визнаними вважаються наступні функції – планування, організація, мотивація і контроль. Ці чотири первинні функції управління взаємопов'язані процесами комунікації і ухвалення рішення [2].

Для управління ризиками необхідно виділити ще одну функцію, прогнозування, яку при визначенні загальних функцій управління економічними об'єктами зазвичай включають до складу планування.

Планування при управлінні ризиками припускає, передусім, визначення цілей підприємства і основних шляхів досягнення цих цілей. Воно включає три основних складових. По-перше, визначається поточний стан системи, зокрема, для промислового підприємства оцінюється міра невизначеності в таких питаннях, як виробництво, збут, постачання, інноваційні дослідження і розробки, рух фінансових, матеріальних, трудових і інших ресурси. По-друге, визначається бажаний стан, тобто бажаний рівень зменшення невизначеності і допустимий рівень ризику для кожного процесу. І, по-третє, визначається, які саме заходи необхідно здійснити для досягнення поставлених цілей.

Використані джерела

1. Вітлінський В.В. Аналіз, моделювання та управління економічними ризиками: [навч.-метод. посіб. для самост. вивчення дисципліни]. К. : КНЕУ, 2000. 293 с.
2. Головка В. І., Мінченко А.В. Фінансово-економічна діяльність підприємства: контроль, аналіз та безпека: навч. посібник для вищ. навч. Закладів. К.: Центр навч. літ., 2006. 445 с.
3. Лук'янова В. В. Розробка програми управління ризиком на підприємстві. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2006. №2, Т.2. С.27-31.